Parlaimint na hEorpa
2019-2024

Suí iomlánach

A9-0079/2024

7.3.2024

***I
TUARASCÁIL

ar an togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le bearta um léirscaoileadh trádála sealadach lena bhforlíontar na lamháltais trádála is infheidhme i dtaca le táirgí ó Phoblacht na Moldóive faoin gComhaontú Comhlachais idir an tAontas agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach agus a gcuid Ballstát, de pháirt, agus Poblacht na Moldóive, den pháirt eile
(COM(2024)0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD))

An Coiste um Thrádáil Idirnáisiúnta

Rapóirtéir: Markéta Gregorová

Eochair do na siombailí a úsáidtear

*	An nós imeachta comhairliúcháin
***	Nós imeachta an toilithe
***I	An gnáthnós imeachta reachtach (an chéad léamh)
***II	An gnáthnós imeachta reachtach (an dara léamh)
***III	An gnáthnós imeachta reachtach (an tríú léamh)

(Braitheann an cineál nós imeachta ar an mbunús dlí a mholtar sa dréachtghníomh.)

Leasuithe ar dhréachtghníomh

Leasuithe ó Pharlaimint na hEorpa arna leagan amach in dhá cholún

Léirítear téacs atá scriosta le ***cló trom iodálach*** sa cholún ar chlé. Léirítear téacs atá curtha in ionad téacs eile le ***cló trom iodálach*** sa dá cholún. Léirítear téacs nua le ***cló trom iodálach*** sa cholún ar dheis.

Sa chéad agus sa dara líne den cheanntásc a ghabhann le gach leasú, sonraítear an chuid ábhartha den dréachtghníomh atá á breithniú. Má bhaineann leasú le gníomh atá cheana ann a bhfuil sé i gceist é a leasú leis an dréachtghníomh, bíonn an tríú líne i gceanntásc an leasaithe ina sonraítear an gníomh atá cheana ann agus bíonn an ceathrú líne ann ina sonraítear an fhoráil den ghníomh sin is mian le Parlaimint na hEorpa a leasú.

Leasuithe ó Pharlaimint na hEorpa i bhfoirm téacs comhdhlúite

Aibhsítear téacs nua le ***cló trom iodálach***. Léirítear téacs atá scriosta trí leas a bhaint as an tsiombail ▌ nó cuirtear líne tríd an téacs. Léirítear téacs atá curtha in ionad téacs eile tríd an téacs nua a aibhsiú le ***cló trom iodálach*** agus tríd an téacs atá á ionadú a scriosadh nó líne a chur tríd.
Mar eisceacht air sin, ní aibhsítear athruithe atá go hiomlán teicniúil agus arb athruithe iad a rinne na ranna dréachtaithe nuair a bhí an téacs críochnaitheach á ullmhú.

CLÁR

Leathanach

DRÉACHTRÚN REACHTACH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA 5

RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN 6

IARSCRÍBHINN: NA hEINTITIS NÓ NA DAOINE ÓNA bhFUAIR AN RAPÓIRTÉIR IONCHUR 8

LITIR ÓN gCOISTE UM THALMHAÍOCHT AGUS UM FHORBAIRT TUAITHE.............9

NÓS IMEACHTA – COISTE FREAGRACH 11

VÓTÁIL CHRÍOCHNAITHEACH LE GLAO ROLLA SA CHOISTE FREAGRACH........12

DRÉACHTRÚN REACHTACH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA

ar an togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le bearta um léirscaoileadh trádála sealadach lena bhforlíontar na lamháltais trádála is infheidhme i dtaca le táirgí ó Phoblacht na Moldóive faoin gComhaontú Comhlachais idir an tAontas agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach agus a gcuid Ballstát, de pháirt, agus Poblacht na Moldóive, den pháirt eile (COM(2024)0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD))

(An gnáthnós imeachta reachtach: an chéad léamh)

Tá Parlaimint na hEorpa,

– ag féachaint don togra ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle (COM(2024)0051),

– ag féachaint d’Airteagal 294(2) agus d’Airteagal 207(2) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, ar dá mbun a thíolaic an Coimisiún an togra do Pharlaimint na hEorpa (C9-0022/2024),

– ag féachaint d’Airteagal 294(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh,

– ag féachaint do Riail 59 dá Rialacha Nós Imeachta,

– ag féachaint don litir ón gCoiste um Thalmhaíocht agus um Fhorbairt Tuaithe,

– ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Thrádáil Idirnáisiúnta (A9-0079/2024),

1. ag glacadh a seasaimh ar an gcéad léamh, lena nglacann sí ceannas ar thogra an Choimisiúin;

2. á iarraidh ar an gCoimisiún an t-ábhar a tharchur chuig Parlaimint na hEorpa arís má dhéanann sé téacs eile a chur in ionad a thogra, má dhéanann sé a thogra a leasú go substaintiúil nó má tá sé ar intinn aige a thogra a leasú go substaintiúil;

3. á treorú dá hUachtarán a seasamh a chur ar aghaidh chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig na parlaimintí náisiúnta.

RÁITEAS MÍNIÚCHÁIN

Bhí tionchar diúltach ag fogha míleata neamhdhleathach agus gan údar na Rúise i gcoinne na hÚcráine ar Phoblacht na Moldóive agus ar a cumas a cuid táirgí a dhíol lasmuigh dá teorainneacha, ós rud é go raibh an Mholdóiv ag brath go mór ar bhealaí idirthurais agus ar bhonneagar na hÚcráine dá honnmhairí féin.

Sa chomhthéacs sin, in 2022, ghlac Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle Rialachán (AE) 2022/1279, lena gcuirtear i bhfeidhm bearta um léirscaoileadh trádála sealadach lena bhforlíontar na lamháltais trádála is infheidhme maidir le táirgí ón Moldóiv faoi Chomhaontú Comhlachais idir an tAontas Eorpach agus an Mholdóiv. Leis an Rialachán sin, bhí an Mholdóiv in ann cuid dá trádáil leis an gcuid eile den domhan a atreorú tríd an Aontas, chomh maith lena caidreamh trádála leis an Aontas a dhoimhniú agus a geilleagar a chobhsú. Cuireadh síneadh bliana leis na bearta um léirscaoileadh trádála i mí Iúil 2023.

Is é is aidhm don togra reachtach seo na bearta maidir le léirscaoileadh trádála a athnuachan arís eile ar feadh tréimhse bliana ón dáta a rachaidh na bearta reatha in éag (i.e., ón 25 Iúil 2024). Faoin Rialachán atá beartaithe, déanfar na taraifí uile atá fós gan réiteach faoi Theideal V den Chomhaontú Comhlachais a chur ar fionraí. Baineann sé sin le torthaí agus glasraí atá faoi réir chóras na bpraghsanna iontrála agus cuótaí ráta taraife, eadhon trátaí, gairleog, fíonchaora boird, úlla, silíní, plumaí agus sú fíonchaor. Baineann formhór na n-onnmhairí ón Moldóiv tairbhe cheana féin as rochtain saor ó dhleacht ar mhargadh an Aontais faoin gComhaontú Comhlachais. Dá bhrí sin, tá cainníochtaí agus raon na dtáirgí a chumhdaítear leis an togra seo réasúnta beag.

Tugtar isteach leis an togra sásra coimirce neartaithe chun éifeachtaí díobhálacha ar an margadh i mBallstáit an Aontais a chosc agus chun gníomhú ina gcoinne. Féadfaidh an Coimisiún aon bhearta is gá a dhéanamh, lena n-áirítear dleachtanna custaim a thabhairt isteach arís, má chinneann sé go mbíonn suaitheadh an mhargaidh san Aontas nó in aon cheann dá Bhallstáit mar thoradh ar allmhairiú táirge shonraigh a chumhdaítear leis an rialachán seo. Déanfaidh an Coimisiún faireachán rialta ar thionchar na mbeart um léirscaoileadh trádála ó thaobh méideanna agus praghsanna allmhairí de.

I bhfianaise na mbeart coimirce a neartú agus na héifeachta díobhálaí a leathnú ó mhargadh an Aontais go Ballstát amháin nó roinnt Ballstát, cuireann an Rapóirtéir i bhfios go láidir gur cheart aon bhearta de thoradh an rialacháin seo a mheas mar bhearta eisceachtúla agus nár cheart dóibh fasach a bhunú don léirscaoileadh sealadach trádála amach anseo.

Éascóidh agus tacóidh na bearta atá beartaithe um léirscaoileadh trádála sealadach leis na sreafaí trádála atá ann cheana ón Moldóiv go dtí an tAontas agus cuideoidh siad le geilleagar na Moldóive. Tá siad i gcomhréir freisin le príomhchuspóirí an Chomhaontaithe Comhlachais, eadhon na coinníollacha a leagan síos chun feabhas a chur ar an gcaidreamh eacnamaíoch agus trádála as a dtiocfaidh lánpháirtiú na Moldóive de réir a chéile i margadh inmheánach an Aontais agus rannchuidiú le neartú an daonlathais agus na cobhsaíochta polaitiúla, eacnamaíche agus institiúidí sa Mholdóiv, ar tír í atá ina tír is iarrthóir ar bhallraíocht san Aontas ó 2022 i leith.

I bhfianaise an chruatain leanúnaigh atá fulaingthe ag muintir na Moldóive mar thoradh ar chogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine, tá sé ríthábhachtach go leanfaidh an tAontas de thacaíocht eacnamaíoch agus pholaitiúil a thabhairt don Mholdóiv. Dá bhrí sin, tá coinne ag an Rapóirtéir leis an togra seo a ghlacadh go pras roimh dhul in éag na mbeart um léirscaoileadh trádála atá ann cheana.

IARSCRÍBHINN: NA hEINTITIS NÓ NA DAOINE ÓNA bhFUAIR AN RAPÓIRTÉIR IONCHUR

De bhun Airteagal 8 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis na Rialacha Nós Imeachta, dearbhaíonn an Rapóirtéir go bhfuair sí ionchur ó na heintitis nó ó na daoine a leanas in ullmhú na tuarascála, go dtí go nglacfar sa choiste í:

Eintiteas agus/nó duine
Government of the Czech Republic - section for European Affairs
CIUS
Copa & Cogeca

Déantar an liosta thuas a tharraingt suas faoi fhreagracht eisiach an Rapóirtéara.

27.2.2024

LITIR ÓN gCOISTE UM THALMHAÍOCHT AGUS UM FHORBAIRT TUAITHE

An tUasal Bernd Lange
Cathaoirleach an Choiste um Thrádáil Idirnáisiúnta
AN BHRUISÉIL

Ábhar: Tuairim ar an Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le bearta um léirscaoileadh trádála sealadach lena bhforlíontar na lamháltais trádála is infheidhme i dtaca le táirgí ó Phoblacht na Moldóive faoin gComhaontú Comhlachais idir an tAontas agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach agus a gcuid Ballstát, de pháirt, agus Poblacht na Moldóive, den pháirt eile (COM2024/0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD))

A Chathaoirligh, a chara,

Tagraím don togra ón gCoimisiún le haghaidh síneadh a chur le bearta léirscaoilte trádála sealadacha is infheidhme i dtaca le táirgí ó Phoblacht na Moldóive [2024/0029 (COD)].

Rinne an Coiste um Thalmhaíocht agus um Fhorbairt Tuaithe breithniú ar an ábhar ag a chruinniú an 26 Feabhra.

Chomhaontaigh an coiste le síneadh atá beartaithe a chur leis na bearta sealadacha agus d’iarr siad orm a thuairim a chur in iúl duit de bhun Riail 56.

Is mise, le meas,

Norbert Lins

IARSCRÍBHINN: NA hEINTITIS NÓ NA DAOINE ÓNA bhFUAIR AN RAPÓIRTÉIR IONCHUR

Dearbhaíonn an Rapóirtéir faoina freagracht eisiach nach bhfuair sí ionchur ó aon eintiteas ná ó aon duine atá le lua san Iarscríbhinn seo de bhun Airteagal 8 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis na Rialacha Nós Imeachta.

NÓS IMEACHTA – COISTE FREAGRACH

Teideal	Bearta um léirscaoileadh trádála sealadach lena bhforlíontar na lamháltais trádála is infheidhme i dtaca le táirgí ó Phoblacht na Moldóive faoin gComhaontú Comhlachais idir an tAontas agus an Comhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach agus a gcuid Ballstát, de pháirt, agus Poblacht na Moldóive, den pháirt eile
Tagairtí	COM(2024)0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD)
Dáta tíolactha chun PE	1.2.2024
An Coiste Freagrach Dáta a fógraíodh sa suí iomlánach	INTA 26.2.2024
Coistí ar iarradh tuairim orthu Dáta a fógraíodh sa suí iomlánach	BUDG AGRI 26.2.2024 26.2.2024
Gan tuairim a thabhairt Dáta an chinnidh	BUDG 21.2.2024
Rapóirtéirí Dáta an cheapacháin	Markéta Gregorová 24.1.2024
Pléite sa choiste	19.2.2024
Dáta an ghlactha	7.3.2024
Toradh na vótála críochnaithí	+: 28 –: 2 0: 6
Feisirí a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Barry Andrews, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Miapetra Kumpula-Natri, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Emmanuel Maurel, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Jan Zahradil
Comhaltaí ionaid a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Marek Belka, Anna Cavazzini, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Cristina Maestre Martín De Almagro, Javier Moreno Sánchez, Manuela Ripa, Witold Jan Waszczykowski
Comhaltaí ionaid faoi Riail 209(7) a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Andrea Bocskor, Paola Ghidoni, Ivo Hristov, Virginie Joron, Ska Keller, Dace Melbārde, Wolfram Pirchner, Aušra Seibutytė
Dáta don chur síos	8.3.2024

VÓTÁIL CHRÍOCHNAITHEACH LE GLAO ROLLA SA CHOISTE FREAGRACH

28	+
ECR	Geert Bourgeois, Jan Zahradil
NI	Andrea Bocskor, Enikő Győri
PPE	José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Dace Melbārde, Aušra Seibutytė, Jörgen Warborn
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Marek Belka, Ivo Hristov, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Cristina Maestre Martín De Almagro, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, Ska Keller, Manuela Ripa

2	-
ID	Virginie Joron, Thierry Mariani

6	0
ECR	Witold Jan Waszczykowski
ID	Paola Ghidoni, Danilo Oscar Lancini
PPE	Wolfram Pirchner
Renew	Catharina Rinzema
The Left	Emmanuel Maurel

Eochair do na siombailí a úsáidtear:
+ : i bhfabhar
- : i gcoinne
0 : staonadh